

ราชอาณาจักรบาห์เรน (Kingdom of Bahrain)

เมืองหลวง มานามา

ที่ตั้ง ภูมิภาคตะวันออกกลาง ระหว่างเส้นละติจูดที่ 26-27 องศาเหนือ กับเส้นลองจิจูดที่ 50-51 องศาตะวันออก โดยเป็นหมู่เกาะในอ่าวอาหรับ/อ่าวเปอร์เซีย ทางตะวันออกของซาอุดีอาระเบีย มีพื้นที่ 760 ตร.กม. ใหญ่เป็นอันดับ 188 ของโลก และเล็กกว่าไทยประมาณ 700 เท่า

อาณาเขต ไม่มีพรมแดนทางบกติดต่อกับประเทศใด เนื่องจากเป็นหมู่เกาะ โดยมีชายฝั่งทะเลยาวทั้งสิ้น 161 กม. อยู่ห่างจากชายฝั่งทะเลทางตะวันออกของซาอุดีอาระเบีย 24 กม. (มี King Fahd Causeway ซึ่งเป็นสะพานเชื่อมบาห์เรน-ซาอุดีอาระเบีย ระยะทาง 25 กม. เปิดใช้งานเมื่อปี 2529 ปัจจุบันอยู่ระหว่างการดำเนินโครงการก่อสร้าง King Hamad Causeway ซึ่งเป็นสะพานเชื่อมแห่งที่ 2 โดยสร้างขนานไปกับ King Fahd Causeway) และห่างจากชายฝั่งทะเลตะวันตกของกาตาร์ 27 กม. (กำลังก่อสร้าง Friendship Causeway

สะพานเชื่อมบาร์ทเรน-กาตาร์ ระยะทางกว่า 40 กม. ถือเป็น Causeway ที่สร้างขึ้นในทะเลที่ยาวที่สุดในโลก คาดว่าจะแล้วเสร็จในปี 2565)

ภูมิประเทศ เป็นหมู่เกาะในอ่าวอาหรับ/อ่าวเปอร์เซีย ประกอบด้วย เกาะต่าง ๆ 33 เกาะ เกาะที่ใหญ่ที่สุดคือ เกาะบาร์ทเรน รองลงมา ได้แก่ เกาะ Umm an Nasan และเกาะ Sitrah ลักษณะภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นที่ราบทะเลทราย จึงมีพื้นที่สำหรับการเพาะปลูกเพียง 2.1% จุดที่สูงที่สุดของประเทศอยู่ที่ภูเขา Al Dukhan ซึ่งมีความสูง 135 ม. ภัยธรรมชาติที่พบบ่อย ได้แก่ ภัยแล้ง และพายุฝุ่น

ภูมิอากาศ มี 2 ฤดู ได้แก่ ฤดูร้อน ช่วง เม.ย.-ต.ค. อากาศร้อนชื้น อุณหภูมิเฉลี่ยอยู่ที่ 35 องศาเซลเซียส แต่ในช่วง มิ.ย.-ก.ค. อาจสูงได้ถึง 48 องศาเซลเซียส ฤดูหนาว ช่วง พ.ย.-มี.ค. อากาศเย็นและมีฝนตกเป็นครั้งคราว อุณหภูมิเฉลี่ยอยู่ที่ 10-20 องศาเซลเซียส อย่างไรก็ตาม ในช่วง ธ.ค.-มี.ค. จะมีลมตะวันตกเฉียงเหนือ (Shamal) พัดปกคลุมทั่วทั้งเกาะ ทำให้อากาศชื้นชื้น อุณหภูมิเฉลี่ยอยู่ที่ 20-30 องศาเซลเซียส

ประชากร 1,505,003 คน (ประมาณการ ก.ค.2563) เป็นชาวบาร์ทเรน 46% เอเชีย 45.5% อาหรับอื่น ๆ 4.7% แอฟริกัน 1.6% ยุโรป 1% และอื่น ๆ 1.2% อัตราส่วนประชากรจำแนกตามอายุ : วัยเด็ก (0-14 ปี) 18.45% วัยรุ่นถึงวัยกลางคน (15-64 ปี) 78.19% วัยชรา (65 ปีขึ้นไป) 3.36% อายุขัยเฉลี่ยของประชากรโดยรวม 79.4 ปี เพศชายประมาณ 77.1 ปี เพศหญิงประมาณ 81.8 ปี อัตราการเกิด 12.7 คนต่อประชากร 1,000 คน อัตราการตาย 2.8 คนต่อประชากร 1,000 คน อัตราการเพิ่มของประชากร 2.08% (ประมาณการปี 2563)

ศาสนา อิสลาม 70.3% (ชีอะฮ์ประมาณ 42% และซุนนีประมาณ 28%) คริสต์ 14.5% ฮินดู 9.8% พุทธ 2.5% ยูดาห์ 0.6% และอื่น ๆ 2.9%

ภาษา ภาษาอาหรับเป็นภาษาราชการ และมีการใช้ภาษาอังกฤษ ฟาร์ซี และอูรดู

การศึกษา อัตราการรู้หนังสือ 97.46% (ประมาณการปี 2561 ของ UNESCO Institute of Statistics) งบประมาณด้านการศึกษาประมาณ 2.33% ของ GDP (ประมาณการปี 2560 ของธนาคารโลก) บาร์ทเรนเป็นประเทศที่มีระบบการศึกษาภาครัฐที่เก่าแก่ที่สุดในคาบสมุทรอาระเบีย โดยรัฐบาลเข้ามารับผิดชอบการจัดการศึกษาแก่ประชาชนตั้งแต่ปี 2475 ระบบการศึกษาภาครัฐ ประกอบด้วย ระดับประถมศึกษา 6 ปี มัธยมศึกษาตอนต้น 3 ปี และมัธยมศึกษาตอนปลาย 3 ปี รัฐบาลเป็นผู้สนับสนุนค่าใช้จ่ายให้ทั้งหมด ทั้งค่าเล่าเรียน ค่าเครื่องแต่งกาย ค่าอาหาร และค่ารถรับ-ส่ง นอกจากนี้ ยังมีโรงเรียนเอกชนสายสามัญและวิชาศาสนาอิสลามที่เป็นของบาร์ทเรนและนานาชาติ รวมทั้งสิ้น 48 แห่ง ส่วนการศึกษาระดับอุดมศึกษา มีการเปิดมหาวิทยาลัยแห่งแรกของรัฐ คือ Gulf Polytechnic เมื่อปี 2511 และปัจจุบันมีมหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชนหลายแห่ง อาทิ Arabian

Gulf University ซึ่งตั้งขึ้นเมื่อปี 2527 โดยได้รับเงินสนับสนุนจากรัฐบาลประเทศสมาชิกคณะมนตรีความร่วมมือแห่งรัฐอ่าวอาหรับ (Gulf Cooperation Council-GCC) ทั้ง 6 ประเทศ

การก่อตั้งประเทศ ราชวงศ์อาลเคาะลีฟะฮ์เข้าไปมีอำนาจในบาห์เรน ซึ่งอดีตเคยเป็นส่วนหนึ่งของจักรวรรดิเปอร์เซีย (อิหร่านในปัจจุบัน) ตั้งแต่ปี 2326 และปกครองบาห์เรนอย่างต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน อย่างไรก็ตาม ในช่วงคริสต์ศตวรรษที่ 19 เจ้าผู้ครองรัฐบาห์เรนและรัฐรอบอ่าวอื่น ๆ อีก 8 รัฐ (กาตาร์ และอีก 7 รัฐที่กลายเป็นสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ในปัจจุบัน) ถูกกดดันให้ลงนามในสนธิสัญญาหลายฉบับกับสหราชอาณาจักร ส่งผลให้รัฐเหล่านี้ รวมทั้งบาห์เรน ซึ่งสหราชอาณาจักรเรียกว่า Trucial Sheikhdoms หรือ Trucial States มีสถานะกลายเป็นรัฐในอารักขาของสหราชอาณาจักร แต่การที่สหราชอาณาจักรประกาศเมื่อปี 2511 ว่าจะถอนตัวจากรัฐรอบอ่าวทั้งหมดภายในปี 2514 สร้างความกังวลแก่เจ้าผู้ครองรัฐบาห์เรนอย่างมาก เฉพาะอย่างยิ่งกรณีอิหร่านอ้างกรรมสิทธิ์เหนือบาห์เรนด้วยการออกร่างกฎหมายเมื่อปี 2500 ประกาศให้บาห์เรนเป็นจังหวัดที่ 14 ของอิหร่าน แต่หลังจากที่อิหร่านยกเลิกการอ้างสิทธิ์เหนือบาห์เรน เพื่อแสดงการยอมรับต่อผลการสำรวจความเห็นของชาวบาห์เรนที่สหประชาชาติจัดทำขึ้น พ.ศ.2513 ซึ่งชาวบาห์เรนส่วนใหญ่เห็นว่า บาห์เรนเป็นรัฐที่มีเอกราชสมบูรณ์จากอิหร่าน ทำให้บาห์เรนไม่เห็นถึงความจำเป็นที่จะต้องเข้าร่วมหารือกับ Trucial States เกี่ยวกับการจัดตั้งประเทศใหม่ หลังจากได้รับเอกราชจากสหราชอาณาจักรและเลือกที่จะประกาศตัวเป็นรัฐเอกราชแทน โดยบาห์เรนได้รับเอกราชจากสหราชอาณาจักรเมื่อ 15 ส.ค.2514 ต่อมาเมื่อปี 2545 เชค ฮะมัด บิน อีซา อาลเคาะลีฟะฮ์ ซึ่งเสด็จขึ้นครองราชย์ เป็นเจ้าผู้ครองรัฐบาห์เรนต่อจากพระราชบิดา เมื่อปี 2542 ทรงสถาปนาพระองค์ขึ้นเป็นสมเด็จพระราชาธิบดีพระองค์แรกของบาห์เรน และเปลี่ยนชื่อประเทศจาก “รัฐบาห์เรน” เป็น “ราชอาณาจักรบาห์เรน” จนถึงปัจจุบัน

วันชาติ 16 ธ.ค. (บาห์เรนได้รับเอกราชจากสหราชอาณาจักรเมื่อ 15 ส.ค.2514 แต่เป็นอิสระจากการเป็นรัฐอารักขาของสหราชอาณาจักรเมื่อ 16 ธ.ค.2514)

การเมือง ระบอบราชาธิปไตยกึ่งรัฐสภา สมเด็จพระราชาธิบดีทรงเป็นพระประมุขของประเทศ ภายใต้รัฐธรรมนูญ หลังจากมีการรับรองรัฐธรรมนูญฉบับแรกของประเทศเมื่อ 14 ก.พ.2545 อย่างไรก็ตาม ในทางปฏิบัติ การตัดสินใจที่สำคัญยังคงขึ้นอยู่กับสมเด็จพระราชาธิบดี และ นรม.เป็นหลัก

ฝ่ายบริหาร : สมเด็จพระราชาธิบดีทรงมีพระราชอำนาจเด็ดขาดในการแต่งตั้งหรือถอดถอน นรม. และ ครม. โดยสมาชิกพระราชวงศ์อาลเคาะลีฟะฮ์มักได้ดำรงตำแหน่งสำคัญใน ครม. เฉพาะอย่างยิ่งกระทรวงด้านความมั่นคง นรม.บาห์เรนคนปัจจุบัน คือ มกุฎราชกุมารซัลมาน บิน ฮะมัด บิน อีซา อาลเคาะลีฟะฮ์ (พระชนมายุ 52 พรรษา/ปี 2564) พระราชโอรสองค์โตของสมเด็จพระราชาธิบดีฮะมัด บิน อีซา อาลเคาะลีฟะฮ์ (พระชนมพรรษา 71 พรรษา/ปี 2564) เจ้าผู้ครองรัฐบาห์เรนพระองค์ปัจจุบัน โดยทรงได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง นรม.บาห์เรน เมื่อ 11 พ.ย.2563 หลังจากเจ้าชายเคาะลีฟะฮ์ บิน ซัลมาน อาลเคาะลีฟะฮ์ นรม.บาห์เรน (พระชันษา 85 ปี/ปี 2563) สิ้นพระชนม์เมื่อเช้าวันเดียวกัน ทั้งนี้ เจ้าชายเคาะลีฟะฮ์ อดีต นรม.บาห์เรน ทรง

เป็นพระปิตุลา (อา) ของสมเด็จพระราชาธิบดีฮะมัด ทรงดำรงตำแหน่ง นรม. มาตั้งแต่ปี 2514 โดยได้รับการบันทึกว่า ทรงเป็น นรม.ที่อยู่ในตำแหน่งนานที่สุดในโลก (49 ปี/ปี 2563)

ฝ่ายนิติบัญญัติ : ใช้ระบบ 2 สภา ประกอบด้วย 1) สภาที่ปรึกษา (Consultative Council/Majlis al Shura) หรือวุฒิสภา มีสมาชิก 40 คน มาจากการแต่งตั้งโดยสมเด็จพระราชาธิบดี การแต่งตั้งครั้งล่าสุดเมื่อ ค.ศ.2561 และ 2) สภาผู้แทนราษฎร (Council of Representatives/Majlis al Nuwab) มีสมาชิก 40 คน มาจากการเลือกตั้งโดยตรง วาระ 4 ปี การเลือกตั้งครั้งแรกเมื่อ ค.ศ.2545 ครั้งล่าสุดเมื่อ ค.ศ.2561 และครั้งถัดไปปี 2565 ทั้งนี้ แม้บารเรนมีกฎหมายห้ามจัดตั้งพรรคการเมือง แต่ก็อนุญาตให้มีการจัดตั้งกลุ่มการเมือง (political societies) ได้ โดยกลุ่มการเมืองที่สำคัญ ได้แก่ 1) กลุ่ม Al Wefaq ของชาวชีอะห์เคร่งจารีต แต่ศาลสูงบารเรนมีคำสั่งยุบกลุ่มเมื่อ มิ.ย.2559 จากข้อกล่าวหาของรัฐบาลบารเรนว่า กลุ่ม Al Wefaq พยายามเคลื่อนไหวเพื่อล้มล้างรัฐบาล สร้างความแตกแยกในสังคม มีส่วนเกี่ยวข้องกับกลุ่มที่มีแนวคิดหัวรุนแรงและก่อการร้าย 2) กลุ่ม Waad (National Democratic Action Society) ซึ่งเป็นการรวมกลุ่มของชาวซุนนีกับชาวชีอะห์ที่มีแนวคิดอนุรักษนิยมเคร่งจารีต และเป็นพันธมิตรของกลุ่ม Al Wefaq ทั้งนี้ ศาลสูงบารเรนมีคำสั่งยุบกลุ่ม Waad เมื่อ พ.ค.2560 จากข้อกล่าวหาของรัฐบาลบารเรนว่า กลุ่ม Waad เกี่ยวข้องกับกลุ่มก่อการร้าย และ 3) กลุ่ม Al Asalah กับกลุ่ม Al Menbar ของชาวซุนนีเคร่งจารีต

ฝ่ายตุลาการ : ระบบกฎหมายมีพื้นฐานมาจากกฎหมายอิสลาม และกฎหมายของสหราชอาณาจักรรวมกัน ไม่ยอมรับการบังคับคดีของศาลระหว่างประเทศ คณะผู้พิพากษาศาลสูงสุดได้รับแต่งตั้งโดยพระราชกฤษฎีกา ขณะที่ประธานและคณะผู้พิพากษาศาลรัฐธรรมนูญมาจากการแต่งตั้งโดยสภาตุลาการสูงสุด ซึ่งมีสมเด็จพระราชาธิบดีเป็นประธาน และสมาชิกมีวาระ 9 ปี ได้แก่ ผู้พิพากษาศาลสูงสุด ผู้พิพากษาศาลชะรีอะห์ และผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์

เศรษฐกิจ บารเรนเป็นประเทศแรกในรัฐอ่าวอาหรับที่ขุดพบน้ำมันดิบตั้งแต่ปี 2475 และทำให้เศรษฐกิจของประเทศหันมาพึ่งพาการส่งออกน้ำมันเป็นหลักแทนการค้าไข่มุกที่ดำเนินมาเป็นเวลาหลายร้อยปี แต่การมีพื้นที่เล็กจึงทำให้มีปริมาณน้ำมันดิบและก๊าซธรรมชาติสำรองน้อยและลดน้อยลง ด้วยเหตุนี้รัฐบาลบารเรนจึงพยายามลดการพึ่งพารายได้จากทรัพยากรน้ำมันและหันไปเน้นการพัฒนาอุตสาหกรรมบริการ ส่งผลให้ปัจจุบันบารเรนกลายเป็นศูนย์กลางทางการเงิน โทรคมนาคม การสื่อสาร การต่อเรือ การบิน และการท่องเที่ยวที่สำคัญอีกแห่งหนึ่งในตะวันออกกลาง ขณะเดียวกันก็พยายามลดอุปสรรคทางการค้าด้วยการจัดทำความตกลงการค้าเสรี (FTA) กับประเทศต่าง ๆ เฉพาะอย่างยิ่งบารเรนเป็นประเทศแรกในรัฐอ่าวอาหรับที่ประสบความสำเร็จในการจัดทำ FTA กับสหรัฐฯ เมื่อ ส.ค.2549 นอกจากนี้ รัฐบาลยังผลักดันโครงการพัฒนาเศรษฐกิจตามยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติ “Vision 2030” เพื่อก้าวขึ้นเป็นศูนย์กลางการผลิตและการลงทุนด้านอุตสาหกรรมของอ่าวอาหรับภายในปี 2573

ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญ ได้แก่ **น้ำมันดิบ** ซึ่งมีปริมาณสำรองที่พิสูจน์ทราบแล้วประมาณ 124.6 ล้านบาร์เรล (มากเป็นอันดับที่ 67 ของโลก) กำลังการผลิตวันละ 50,000 บาร์เรล (ประมาณการปี 2562 ของ U.S. Energy Information Administration) อนึ่ง กระทรวงการคลังและเศรษฐกิจแห่งชาติบารเรน

เผยแพร่รายงานภาวะเศรษฐกิจไตรมาสที่ 1/2563 ของบาร์เรน เมื่อ ก.ค.2563 ว่าห้วง ม.ค.-มี.ค.2563 บาร์เรนมีกำลังการผลิตน้ำมัน วันละ 181,265 บาร์เรล เป็นการผลิตจากแหล่งน้ำมันบนบกในบาร์เรน วันละ 43,475 บาร์เรล และการนำเข้าจากแหล่ง Abu Safah นอกชายฝั่งใกล้อ่าวเปอร์เซียที่บาร์เรนถือครองร่วมกับ ซาอุดีอาระเบีย วันละ 182,310 บาร์เรล ก๊าซธรรมชาติ ซึ่งมีปริมาณสำรองที่พิสูจน์ทราบแล้วประมาณ 92,030 ล้านลูกบาศก์เมตร (มากเป็นอันดับที่ 53 ของโลก) กำลังการผลิตวันละ 21,070 ล้านลูกบาศก์เมตร โดยเป็นการผลิตเพื่อใช้ภายในประเทศทั้งหมด ทั้งนี้ เมื่อ เม.ย.2561 บาร์เรนค้นพบแหล่งน้ำมันและก๊าซธรรมชาติแห่งใหม่ในชั้นหินดินดานจากแหล่ง Khaleej Al Bahrain บริเวณชายฝั่งตะวันตกของบาร์เรน คาดว่ามีปริมาณน้ำมันดิบสำรองไม่น้อยกว่า 80,000 ล้านบาร์เรล และปริมาณก๊าซธรรมชาติสำรองประมาณ 280,000-560,000 ล้านลูกบาศก์เมตร ถือเป็นแหล่งน้ำมันและก๊าซธรรมชาติขนาดใหญ่ที่สุดในประเทศ และในประวัติศาสตร์นับตั้งแต่มีการค้นพบแหล่งน้ำมันในบาร์เรนเมื่อปี 2475 นอกจากนี้ ยังมีแร่อะลูมิเนียม ซึ่งเป็นสินค้าส่งออกสำคัญอันดับ 2 รองจากน้ำมัน และทรัพยากรทางทะเล

สกุลเงิน ตัวย่อสกุลเงิน : ดินารบาร์เรน (Bahraini Dinar-BHD)

อัตราแลกเปลี่ยนต่อดอลลาร์สหรัฐ : ประมาณ 0.38 ดินารบาร์เรน : 1 ดอลลาร์สหรัฐ

อัตราแลกเปลี่ยนต่อบาท : 82.54 บาท : 1 ดินารบาร์เรน (ต.ค.2563)

ดัชนีเศรษฐกิจสำคัญ

ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) : 34,620 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (ประมาณการปี 2563 ของ IMF)

อัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจ : - 5.8% (ประมาณการปี 2563 กระทรวงการคลังและเศรษฐกิจแห่งชาติบาร์เรน)

ดุลบัญชีเดินสะพัด : ขาดดุล 2,765 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (ประมาณการปี 2563 ของ IMF)

ทุนสำรองเงินตราต่างประเทศ : 3,902 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (ข้อมูลเมื่อปี 2562 ของธนาคารโลก)

รายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปี : 46,411 ดอลลาร์สหรัฐ (ประมาณการปี 2563 ของ IMF)

แรงงาน : 1,022,526 คน (ข้อมูลเมื่อปี 2563 ขององค์กรแรงงานระหว่างประเทศ)

อัตราการว่างงาน : 4.89% (ประมาณการปี 2562 ประมาณการปี 2562 ของ IMF)

อัตราเงินเฟ้อ : 1% (ประมาณการปี 2562 ของ IMF)

ดุลการค้าระหว่างประเทศ : เกินดุล 6,471 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (เมื่อปี 2562 ขององค์การการค้าโลก)

มูลค่าการส่งออก : 18,120 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

สินค้าส่งออก : ปิโตรเลียมและผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม รวมถึงน้ำมัน (58.5%) อะลูมิเนียม (11.6%) ผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร อาทิ อาหาร น้ำตาลทราย (11.2%) เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์จากเหล็ก (5.8%) สินแร่ (5.5%) ยานพาหนะ (2.3%) เครื่องจักรรวมถึงคอมพิวเตอร์ (1.7%) อัญมณีและโลหะมีค่า (1.3%) พลาสติก และผลิตภัณฑ์ทำจากพลาสติก (1.1%) และปุ๋ย (1%)

ประเทศส่งออกสินค้าสำคัญ : ซาอุดีอาระเบีย สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ สหรัฐฯ โอมาน อียิปต์ จีน อินเดีย คูเวต เกาหลีใต้ ใต้หวัน และเนเธอร์แลนด์

มูลค่าการนำเข้า : 11,649 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

สินค้านำเข้า : สินค้าอุตสาหกรรม (64.9%) อาทิ รถยนต์ เรือ เครื่องส่งสัญญาณวิทยุโทรศัพท์ เชื้อเพลิง แร่ รวมถึงน้ำมัน (19.3%) ผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรและอาหาร (15.8%) อาทิ ข้าว เนื้อสัตว์ปีก

ประเทศนำเข้าสินค้าสำคัญ : สหภาพยุโรป จีน ซาอุดีอาระเบีย บราซิล สหรัฐฯ สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ ญี่ปุ่น ออสเตรเลีย

การทหาร กองทัพบาห์เรนมีกำลังพลไม่มากนัก แต่มียุทธโศปกรณ์ที่ทันสมัย ส่วนใหญ่นำเข้าจากสหรัฐฯ งบประมาณด้านการทหารเมื่อปี 2562 อยู่ที่ 1,501 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (ประมาณ 3.93% ของ GDP) นอกจากนี้ บาห์เรนยังเป็นที่ตั้งกองเรือที่ 5 ของสหรัฐฯ โดยอนุญาตให้กำลังพลสหรัฐฯ และพันธมิตรเข้าไปตั้งฐานทัพที่ Juffair ตั้งแต่ต้นทศวรรษที่ 1990 ปัจจุบันมีกำลังพลสหรัฐฯ จำนวน 5,000 นาย และกำลังพลสหราชอาณาจักร จำนวน 160 นาย ประจำการอยู่ในบาห์เรน รวมทั้งบาห์เรนได้รับสถานะเป็นพันธมิตรหลักนอกเนโท (Major Non-NATO Ally-MNNA) ของสหรัฐฯ ตั้งแต่ปี 2546 และอนุญาตให้สหรัฐฯ นำเอาระบบป้องกันขีปนาวุธเข้าไปประจำการในบาห์เรนเมื่อ ก.พ.2553 ขณะที่สหราชอาณาจักรกับบาห์เรนบรรลุข้อตกลงขยายความร่วมมือด้านการทหาร เมื่อ ธ.ค.2557 เพื่อตอบสนองภัยคุกคามความมั่นคงในตะวันออกกลาง โดยบาห์เรนอนุญาตให้สหราชอาณาจักรเข้ามาจัดตั้งฐานทัพถาวรบริเวณท่าเรือ Mina' Salman เป็นเวลา 30 ปี เพื่อเป็นคลังอาวุธ และเสริมกำลังแก่เรือทำลายทุ่นระเบิด 4 ลำของสหราชอาณาจักรที่ประจำการอยู่ที่ท่าเรือดังกล่าวอยู่แล้ว รวมทั้งเพื่อขยายภารกิจรักษาความมั่นคงในอ่าวเปอร์เซียของกองทัพเรือสหราชอาณาจักรอย่างถาวร โดยเฉพาะการส่งเรือขนาดใหญ่เข้าไปในอ่าวเปอร์เซีย ทั้งนี้ การก่อสร้างฐานทัพดังกล่าวแล้วเสร็จและมีพิธีเปิดอย่างเป็นทางการเมื่อ เม.ย.2561

กองทัพบาห์เรนมีชื่อเรียกอย่างเป็นทางการว่า กองกำลังป้องกันประเทศบาห์เรน (Bahrain Defense Forces-BDF) อยู่ในกำกับของ กท. มีกำลังพลทั้งสิ้น 8,200 นาย ประกอบด้วย

- ทบ. มีกำลังพล 6,000 นาย ยุทธโศปกรณ์สำคัญ ได้แก่ รถถังรุ่น M-60A3 Patton จำนวน 180 คัน ยานยนต์ลาดตระเวนหุ้มเกราะ รุ่น AML-90 จำนวน 22 คัน ยานยนต์หุ้มเกราะรุ่น YPR-765 PRI จำนวน 25 คัน รุ่น AIFV-B-C25 จำนวน 42 คัน และรุ่น Fahd 240 จำนวน 53 คัน รถสายพานลำเลียงหุ้มเกราะ รุ่น M113A2 จำนวน 300 คัน รุ่น AIFV-B จำนวน 3 คัน รุ่น Arma และรุ่น M-ATV (ไม่ปรากฏข้อมูลจำนวน) อาวุธปล่อยนำวิถีต่อต้านรถถังรุ่น AIFV-B-Milan จำนวน 5 ลูก รุ่น HMMWV รุ่น BGM-71A TOW และรุ่น Kornet-EM (ไม่ปรากฏข้อมูลจำนวน) รุ่น M40A1 จำนวน 25 ลูก และรุ่น MOBAT จำนวน 6 ลูก ปืนใหญ่ต่อสู้อากาศยานรุ่น M109A5 จำนวน 20 กระบอก รุ่น M110A2 จำนวน 62 กระบอก รุ่น L188 Light Gun จำนวน 8 กระบอก รุ่น M198 จำนวน 28 กระบอก รุ่น SR5 จำนวน 4 กระบอก รุ่น M270 MLRS จำนวน 9 กระบอก เครื่องยิงลูกระเบิดรุ่น L16 จำนวน 12 เครื่อง รุ่น EIMOS จำนวน 20 เครื่อง รุ่น M113A2 จำนวน 12 เครื่อง ขีปนาวุธแบบพิวพื้นสู่วิวพื้น รุ่น MGM-140A ATACMS (ไม่ปรากฏข้อมูลจำนวน) อาวุธปล่อยนำวิถีต่อต้านอากาศยานรุ่น MIM-23B I-HAWK จำนวน 6 ลูก รุ่น Crotales จำนวน 7 ลูก รุ่น FIM-92A Stinger และรุ่น RBS-70 (ไม่ปรากฏข้อมูลจำนวน) ปืนใหญ่วิถีราบรุ่น Oerlikon จำนวน 12 กระบอก และรุ่น L/70 จำนวน 12 กระบอก

- ทร. มีกำลังพล 700 นาย ยุทโธปกรณ์สำคัญ ได้แก่ เรือฟรีเกต (FFGHM) ชั้น OHP ชื่อ RBNS Sabha ซึ่งเดิม คือ เรือ USS Jack Williams (FFG-24) ของกองทัพเรือสหรัฐฯ จำนวน 1 ลำ เรือคอร์เวต (FSG) ชั้น Al Manama จำนวน 2 ลำ เรือตรวจการณ์เร็วติดตั้งอาวุธปล่อยนำวิถี (PCFG) ชั้น Ahmed el Fateh จำนวน 4 ลำ เรือตรวจการณ์ (PB) ชั้น Al Jarim จำนวน 2 ลำ และชั้น Al Riffa จำนวน 2 ลำ เรือตรวจการณ์เร็ว (PBF) ชั้น Mk V SOC จำนวน 2 ลำ เรือระบายพลขนาดกลาง (LCM) ชั้น Loadmaster จำนวน 1 ลำ ชั้น Mashtan จำนวน 4 ลำ และชั้น Dinar จำนวน 2 ลำ เรือระบายพลขนาดเล็ก (LCVP) ชั้น Sea Keeper จำนวน 2 ลำ นอกจากนี้ยังมีเฮลิคอปเตอร์แบบลำเลียงรุ่น Bo-105 จำนวน 2 เครื่อง ประจำการใน ทร.

- ทอ. มีกำลังพล 1,500 นาย ยุทโธปกรณ์สำคัญ ได้แก่ เครื่องบินโจมตีเร็ว (FTR) รุ่น F-5E Tiger II จำนวน 8 เครื่อง รุ่น F-5F Tiger II จำนวน 4 เครื่อง เครื่องบินขับไล่แบบโจมตีภาคพื้นดิน (FGA) รุ่น F-16C จำนวน 16 เครื่อง รุ่น F-16D จำนวน 4 เครื่อง เครื่องบินลำเลียง (TPT) รุ่น C-130J จำนวน 2 เครื่อง รุ่น B-727 จำนวน 1 เครื่อง รุ่น B-747 จำนวน 2 เครื่อง รุ่น Gulfstream II จำนวน 1 เครื่อง รุ่น Gulfstream IV จำนวน 1 เครื่อง รุ่น Gulfstream 450 จำนวน 1 เครื่อง รุ่น Gulfstream 550 จำนวน 1 เครื่อง และรุ่น BAe-146 จำนวน 3 เครื่อง เฮลิคอปเตอร์แบบโจมตี (ATK) รุ่น AH1-E Cobra จำนวน 16 เครื่อง และรุ่น AFH1-1F Cobra จำนวน 12 เครื่อง เฮลิคอปเตอร์แบบลำเลียง (TPT) รุ่น S-70A Black Hawk จำนวน 3 เครื่อง รุ่น S-92A จำนวน 1 เครื่อง รุ่น UH-60L Black Hawk จำนวน 1 เครื่อง รุ่น UH-60M Black Hawk จำนวน 8 เครื่อง รุ่น Bell 212 (AB-212) จำนวน 11 เครื่อง และรุ่น Bo-105 จำนวน 3 เครื่อง อาวุธปล่อยนำวิถีแบบอากาศสู่พื้น (AAM) รุ่น AGM-65D/G Maverick รุ่น AIM-9P Sidewinder รุ่น AIM-7 Sparrow รุ่น AIM-120 AMRAAM รุ่น TOW และระเบิดนำวิถีทำลายภาคพื้นดินรุ่น GBU10/12 Paveway II (ไม่ปรากฏข้อมูลจำนวน)

นอกจากนี้ ยังมีกองกำลังที่ไม่ได้อยู่ในกำกับของ กท. ได้แก่

- กองกำลังความมั่นคงพิเศษ หรือ ตร.ปราบจลาจล อยู่ในกำกับของ มท. มีกำลังพลประมาณ 9,000 นาย กำลังพลส่วนใหญ่มาจากประเทศอาหรับอื่น ๆ และปากีสถาน มียานยนต์หุ้มเกราะและเฮลิคอปเตอร์ประจำการจำนวนหนึ่ง

- กองกำลังป้องกันชายฝั่ง อยู่ในกำกับของ มท. มีกำลังพลประมาณ 260 นาย มีการประจำการเรือตรวจการณ์ (PBF และ PB) ชั้นต่าง ๆ จำนวนรวม 55 ลำ และเรือระบายพลขนาดใหญ่ (LCU) ชั้น Load-master II จำนวน 1 ลำ

- กองกำลังพิทักษ์ชาติ (National Guard) ที่ก่อตั้งขึ้นโดยพระบรมราชโองการของเชค อีซา อดีตเจ้าผู้ครองรัฐบาห์เรน เมื่อปี 2540 มีกำลังพลประมาณ 2,000 นาย ในจำนวนนี้เป็นกำลังพลต่างชาติจำนวนมาก โดยเฉพาะชาวปากีสถาน

ปัญหาด้านความมั่นคง

การที่บาห์เรนเป็นประเทศขนาดเล็ก เป็นปัจจัยที่ทำให้บาห์เรนเลือกดำเนินนโยบายสายกลาง และถ่วงดุลโลกอาหรับมุสลิมกับมหาอำนาจตะวันตกมาตลอด อย่างไรก็ตาม ความใกล้ชิดกับสหรัฐฯ จากการเป็น

ที่ตั้งกองเรือที่ 5 ของสหรัฐฯ และการมีสถานะเป็นพันธมิตรหลักนอกเนโโตของสหรัฐฯ ส่งผลให้บาร์เรนเสี่ยงต่อการตกเป็นเป้าโจมตีของกลุ่มก่อการร้าย ตามที่เคยปรากฏรายงานว่า เครือข่ายอัลกออิดะฮ์ (Al Qaida-AQ) พยายามจัดตั้งเครือข่ายปฏิบัติการในบาร์เรน โดยอาจมีเป้าหมายเพื่อโจมตีกองเรือที่ 5 ของสหรัฐฯ ขณะเดียวกันก็อาจถูกอิหร่านหวาดระแวงว่า เตรียมร่วมมือกับสหรัฐฯ เพื่อโจมตีอิหร่านได้เช่นกัน

ปัญหากรณีอิหร่านอ้างกรรมสิทธิ์เหนือดินแดนบาร์เรน แม้ว่ายุติไปตั้งแต่ปี 2513 เมื่ออิหร่านยอมรับผลการสำรวจความคิดเห็นชาวบาร์เรนที่สหประชาชาติจัดทำขึ้น ซึ่งระบุว่าชาวบาร์เรนส่วนใหญ่เห็นว่า บาร์เรนเป็นรัฐที่มีเอกราชอย่างสมบูรณ์จากอิหร่าน แต่จนถึงปัจจุบันรัฐบาลบาร์เรนยังหวาดระแวงว่า อิหร่านอาจพยายามขยายอิทธิพลเข้าไปในบาร์เรนด้วยการแทรกแซงผ่านชุมชนชาวชีอะฮ์ ซึ่งเป็นประชากรส่วนใหญ่ (ประมาณ 42% ของประชากรทั้งหมด) หลังจากมีการชุมนุมเรียกร้องประชาธิปไตยของชาวชีอะฮ์ในบาร์เรนเมื่อ ก.พ.-มี.ค.2554 จนเป็นเหตุให้รัฐบาลบาร์เรนต้องร้องขอให้คณะมนตรีความร่วมมือแห่งรัฐอ่าวอาหรับ (Gulf Cooperation Council-GCC) ส่ง กกล.โล่พิทักษ์คาบสมุทร (Peninsula Shield) เข้าไปช่วยรักษาความสงบในบาร์เรน และเป็นการป้องปรามไม่ให้อิหร่านขยายอิทธิพลเข้าสู่บาร์เรน ทั้งนี้ กกล.ดังกล่าวยังคงประจำการอยู่ในบาร์เรนจนถึงปัจจุบัน

การก่อเหตุความไม่สงบและการชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาลของชาวอาหรับชีอะฮ์ในบาร์เรน นับจากห้วงปี 2554 จนถึงปัจจุบัน ยังปรากฏอยู่เป็นระยะ โดยการก่อเหตุความไม่สงบส่วนใหญ่เป็นการลอบวางระเบิดขนาดเล็ก ซึ่งที่ผ่านมารัฐบาลบาร์เรนสามารถจับกุมผู้ก่อเหตุและสืบสวนพบว่า ผู้ก่อเหตุได้รับการสนับสนุนทางการเงินและการฝึกอาวุธจากกองกำลังพิทักษ์การปฏิวัติอิสลาม (Islamic Revolutionary Guards Corps -IRGC) ของอิหร่าน และกลุ่มอิซบูลลอฮ์ในเลบานอน เช่น การจับกุมสมาชิกชายงานก่อการร้ายจำนวน 116 คน ที่ IRGC เข้ามาจัดตั้งในบาร์เรน เมื่อ มี.ค. 2561 และการทำลายแผนก่อเหตุโจมตีในบาร์เรนของกลุ่มก่อการร้ายที่ IRGC ให้การสนับสนุนเมื่อ ก.ย. 2563 ยิ่งทำให้รัฐบาลบาร์เรนเชื่อว่าอิหร่านยังคงความพยายามในการบ่อนทำลายความมั่นคงของบาร์เรน โดยในห้วงปี 2559-2563 รัฐบาลบาร์เรนดำเนินมาตรการลงโทษขั้นรุนแรงต่อผู้ก่อเหตุและผู้ต้องสงสัยที่มีความเชื่อมโยงกับอิหร่านและกลุ่มอิซบูลลอฮ์ เช่น การออกคำสั่งเนรเทศชาวเลบานอนจำนวนหนึ่งออกจากบาร์เรนเมื่อ มี.ค.2559 เนื่องจากตรวจพบว่ามีความเชื่อมโยงกับกลุ่มอิซบูลลอฮ์ และการตัดสินลงโทษจำเลย 51 คนซึ่งถูกจับกุมเมื่อปี 2562 ข้อหาจัดตั้งและเข้าร่วมกลุ่มก่อการร้ายที่มี IRGC อยู่เบื้องหลังเมื่อ พ.ย.2563 ด้วยโทษจำคุกตั้งแต่ 5 ปี จนถึงตลอดชีวิต ขณะที่การชุมนุมประท้วงรัฐบาลบาร์เรนของชาวชีอะฮ์มุ่งไปที่การเรียกร้องให้รัฐบาลบาร์เรนยุติการปราบปรามกลุ่มต่อต้านรัฐบาล โดยเฉพาะการจับกุมและลงโทษผู้นำกลุ่มต่อต้านรัฐบาล รวมถึงผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ด้วยการเพิกถอนสัญชาติบาร์เรนประหารชีวิต และจำคุกเป็นเวลาสูงสุด 15 ปี

สมาชิกองค์การระหว่างประเทศ ABEDA, AFESD, AMF, CAEU, CICA, FAO, G-77, GCC, IAEA, IBRD, ICAO, ICC, ICRM, IDA, IDB, IFC, IFRCS, IHO, ILO, IMF, IMO, IMSO, Interpol, IOC, IPU, ISO, ITSO, ITU, ITUC, LAS, MIGA, NAM, OAPC, OIC, OPCW, PCA, UN, UNCTAD, UNESCO, UNIDO, UNWTO, UPU, WCO, WFTU, WHO, WIPO, WMO และ WTO นอกจากนี้ยังมีสถานะเป็นผู้สังเกตการณ์ของ IOM

วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีการส่งเสริมการพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยบahrainต้องการเป็นศูนย์กลางของภูมิภาคในนวัตกรรมด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีการจัดตั้งสถาบันวิจัยเทคโนโลยี สวนเทคโนโลยี ศูนย์ Techtainment (technology interactive entertainment) และเมืองการศึกษา โดยมีเป้าหมายให้เป็นศูนย์กลางของภูมิภาคในการวิจัยและเรียนรู้ด้าน ICT รวมทั้งเป็นมหาวิทยาลัยออนไลน์ของภูมิภาคเอเชียและตะวันออกกลาง

การขนส่งและโทรคมนาคม ท่าอากาศยาน 4 แห่ง โดยมีท่าอากาศยานนานาชาติที่สำคัญ คือ Bahrain International Airport นอกจากนี้ ยังมีท่าเรือสำคัญ 3 ท่า ได้แก่ ท่าเรือ Mina' Salman ท่าเรือ Sitrah (ตั้งอยู่บนเกาะ Sitrah ห่างจากเกาะบahrainที่เป็นที่ตั้งมานามา เมืองหลวง ไปทางใต้ประมาณ 5 กม.) และท่าเรือ Khalifa Bin Salman เส้นทางคมนาคม มีถนนระยะทาง 5,100 กม. (ประมาณการปี 2562 ของกระทรวงโยธาธิการบahrain) ท่อส่งผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมระยะทาง 118 กม. (ประมาณ 42 กม.อยู่นอกชายฝั่ง และประมาณ 76 กม.อยู่บนฝั่ง ข้อมูลเมื่อ มิ.ย.2561 ของกระทรวงน้ำมันบahrain) การโทรคมนาคม : โทรศัพท์พื้นฐานให้บริการประมาณ 274,541 เลขหมาย โทรศัพท์เคลื่อนที่ประมาณ 1.90 ล้านเลขหมาย จำนวนผู้ใช้อินเทอร์เน็ต 99.70% ของจำนวนประชากรทั้งหมด 1.505 ล้านคน (ประมาณการปี 2562 ของสหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศ) รหัสประเทศสำหรับโทรศัพท์ทางไกลระหว่างประเทศ +973 รหัสอินเทอร์เน็ต .bh

การเดินทาง สายการบินของไทยไม่มีเที่ยวบินตรง กรุงเทพฯ-มานามา (ประมาณ 5,358 กม.) ส่วนสายการบินของบahrainที่บินตรงมาไทย คือ Gulf Air ให้บริการเที่ยวบินไป-กลับ มานามา-กรุงเทพฯ ทุกวัน ระยะเวลาในการบิน 7 ชม. 25 นาที เวลาที่บahrainช้ากว่าไทย 4 ชม. นักธุรกิจและนักท่องเที่ยวชาวไทยได้รับอนุญาตให้พำนักในบahrainได้ 30 วัน โดยไม่ต้องขอรับการตรวจลงตรา และสามารถขอต่อเวลาได้อีก 14 วัน แต่ต้องเสียค่าธรรมเนียมเป็นเงิน 25 ดินาร์ ซึ่งสามารถขอต่อเวลาได้ที่จุดผ่านแดนเข้าบahrain เว็บไซต์การท่องเที่ยว <http://www.btea.bh/>

สถานการณ์สำคัญที่น่าติดตาม

1) สถานการณ์การเมืองภายในบahrain ภายหลังการสิ้นพระชนม์ของเจ้าชายเคาะลีฟะฮ์ นรม.บahrain และการขึ้นดำรงตำแหน่ง นรม.บahrain ของมกุฎราชกุมารซัลมาน พระราชาโอรสของสมเด็จพระราชาธิบดีฮะมัด เจ้าผู้ครองรัฐบahrainพระองค์ปัจจุบัน โดยเฉพาะการปรับเปลี่ยนแนวทางการดำเนินนโยบายต่อชาวซีอะฮ์ซึ่งเป็นประชากรส่วนใหญ่ของบahrain เนื่องจากเคยปรากฏข่าวลือว่า มกุฎราชกุมารซัลมาน ซึ่งทรงดำรงตำแหน่ง รอง นรม.บahrain คนที่ 1 ทรงต้องการประนีประนอมและสร้างความปรองดองกับชาวซีอะฮ์ ขณะที่เจ้าชายเคาะลีฟะฮ์ อดีต นรม.บahrain ทรงดำเนินนโยบายด้วยการใช้แนวทางแข็งกร้าว เห็นได้จากการใช้กำลังปราบปรามชาวซีอะฮ์ที่ออกมาชุมนุมต่อต้านรัฐบาลบahrainเมื่อ มี.ค.2554 โดยมีแรงจูงใจจากกระแสการลุกฮือของมวลชนในโลกอาหรับ (Arab Spring) ที่เกิดขึ้นในหลายประเทศเมื่อห้วงเดียวกัน ทั้งนี้ แม้รัฐบาลบahrainสามารถควบคุมสถานการณ์การชุมนุมไว้ได้และหันมาใช้การเจรจาเพื่อยุติความ

ขัดแย้งระหว่างรัฐบาลกับชาวซีอะฮ์ โดยเฉพาะกับกลุ่ม Al Wafaq ซึ่งเป็นกลุ่มการเมืองชาวซีอะฮ์ที่เคยมีเสียงข้างมากในรัฐสภา แต่ไม่ประสบความสำเร็จและกลายเป็นปัจจัยให้กลุ่มผู้ชุมนุมชาวซีอะฮ์ ปรับแนวทางเคลื่อนไหวจากเดิมที่ชุมนุมประท้วงอย่างสันติไปเป็นการก่อความไม่สงบในบาหลีเรณอยู่เป็นระยะ โดยนับตั้งแต่ต้นปี 2555 จนถึงปี 2562 ยังคงมีการชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาลของชาวซีอะฮ์ในบาหลีเรณ แต่จำกัดอยู่ในชุมชนที่มีชาวซีอะฮ์อาศัยอยู่หนาแน่น และการใช้กำลังปราบปรามผู้ชุมนุมของรัฐบาลไม่ได้รุนแรง ขณะที่รัฐบาลบาหลีเรณหันมาใช้มาตรการทางกฎหมายปราบปรามสมาชิกกลุ่มการเมืองชาวซีอะฮ์ที่มีแนวคิดต่อต้านรัฐบาล ทั้งการจับกุม ลงโทษปรับ จำคุก เพิกถอนสัญชาติ เนรเทศออกนอกประเทศ และประหารชีวิตในความผิดฐานเกี่ยวข้องกับกลุ่มก่อการร้าย

2) ปัญหาความขัดแย้งกับอิหร่านที่อาจเกิดขึ้นอีก โดยมีปัจจัยจากการดำเนินการของบาหลีเรณที่อาจทำให้อิหร่านเกิดความหวาดระแวง ได้แก่ 1) บาหลีเรณยังคงอนุญาตให้ GCC ประจำการ กกล. Peninsula Shield ในบาหลีเรณ ซึ่งปัจจุบันมีประมาณ 1,500 นาย เพื่อช่วยรักษาความสงบในประเทศนับตั้งแต่ปี 2554 จนถึงปัจจุบัน และ 2) บาหลีเรณเสริมสร้างและยกระดับความเป็นพันธมิตรกับประเทศคู่ขัดแย้งสำคัญของอิหร่านในตะวันออกกลาง ได้แก่ ซาอุดีอาระเบียที่ต้องการสกัดกั้นการขยายอิทธิพลของอิหร่านเข้าสู่ GCC ซึ่งเป็นเขตอิทธิพลของตน และอิสราเอลที่บาหลีเรณตัดสินใจฟื้นฟูความสัมพันธ์ทางการทูตในระดับปกติกับอิสราเอลเมื่อ ก.ย.2563 โดยอ้างว่าภัยคุกคามจากอิหร่านเป็นปัจจัยทำให้บาหลีเรณต้องฟื้นฟูความสัมพันธ์และร่วมมือกับอิสราเอล

3) ปัญหาการแพร่ระบาดของโรค COVID-19 ที่เกิดขึ้นทั่วโลกและส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจโลกรวมถึงบาหลีเรณ ตั้งแต่ต้นปี 2563 โดยนับตั้งแต่บาหลีเรณพบผู้ป่วยโรค COVID-19 รายแรกภายในประเทศเมื่อ 24 ก.พ.2563 จนถึง 31 ต.ค.2563 มีผู้ป่วยโรค COVID-19 ในบาหลีเรณรวม 81,645 ราย และเสียชีวิต 321 ราย (มากเป็นอันดับที่ 22 ของประเทศเอเชีย และอันดับที่ 60 ของโลก)

ความสัมพันธ์ไทย-บาหลีเรณ

บาหลีเรณกับไทยสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างกันเมื่อ 17 ม.ค.2520 โดยไทยให้ สอท. ณ ริยาด มีเขตอาณาครอบคลุมถึงบาหลีเรณ ต่อมา ครม.มีมติเมื่อ 12 ธ.ค.2532 ให้บาหลีเรณอยู่ใต้เขตอาณาของ สอท. ณ คูเวตซิตี ก่อนที่จะมีการเปิด สอท. ณ มานามา เมื่อ 14 ก.พ.2547 และมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันมาโดยตลอดจนถึงปัจจุบัน ทั้งนี้ บาหลีเรณเป็นหนึ่งในกลุ่มมิตรประเทศหลักที่สนับสนุนไทยอย่างแข็งขันในการแก้ไขความเข้าใจผิดเกี่ยวกับปัญหาความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ของไทยต่อองค์การความร่วมมืออิสลาม (OIC) และเป็นสื่อกลางในการพยายามปรับความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับซาอุดีอาระเบีย

นอกจากนี้ เจ้าชายเคาะลีฟะฮ์ นรม.บาหลีเรณ ทรงชื่นชมพระปรีชาสามารถของพระบาทสมเด็จพระมหาภูมิพล อดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เป็นอย่างยิ่ง อีกทั้งทรงโปรดประเทศไทยและอัยยาศัยไมตรีของคนไทย ทรงเสด็จฯ เยือนไทยเป็นประจำทั้งที่เป็นทางการและเป็นการส่วนพระองค์ โดยการเสด็จฯ เยือนไทยอย่างเป็นทางการครั้งล่าสุดของ นรม.บาหลีเรณ ระหว่าง 8-10 ต.ค.2559 เพื่อเข้าร่วมการประชุมสุดยอดกรอบความร่วมมือเอเชีย (ACD Summit) ครั้งที่ 2 ที่ไทยเป็นเจ้าภาพ และทรงเสด็จฯ เข้าร่วมพระราชพิธีถวาย

พระเพลิงพระบรมศพพระบาทสมเด็จพระมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เมื่อ 26 ต.ค.2560 ขณะที่สมเด็จพระราชาธิบดีบารุณเสด็จฯ เยือนไทยอย่างเป็นทางการในฐานะแขกของรัฐบาลเมื่อ 18-20 เม.ย.2556

การแลกเปลี่ยนการเยือนของผู้แทนฝ่ายไทยครั้งล่าสุด คือ นายดอน ปรมดีรัตน์ รมว.กระทรวงการต่างประเทศ เยือนบารุณ ระหว่าง 11-13 ม.ค.2563 เพื่อกระชับความสัมพันธ์และพบหารือทวิภาคีกับเชค คอลิต บิน อะห์มัด บิน มุฮัมมัด อาล เคาะลีฟะฮ์ รมว.กระทรวงการต่างประเทศบารุณ ส่วนการเยือนของผู้แทนฝ่ายบารุณครั้งล่าสุด คือ เชค คอลิต รมว.กระทรวงการต่างประเทศบารุณ เยือนไทย เพื่อลงนามในภาคยานุวัติสารสำหรับการเข้าเป็นอัครภาคีของสนธิสัญญาไมตรีและความร่วมมือในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Treaty of Amity and Cooperation in Southeast Asia-TAC) ในการประชุมสุดยอดอาเซียนครั้งที่ 35 ที่กรุงเทพฯ ระหว่าง 2-3 พ.ย.2562 และเข้าเยี่ยมคารวะ พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา นรม.

ความสัมพันธ์ด้านเศรษฐกิจ การค้าไทย-บารุณ เมื่อปี 2562 มีมูลค่าประมาณ 525.71 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (16,422.26 ล้านบาท) โดยไทยส่งออกมูลค่า 144.88 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (4,467.03 ล้านบาท) และนำเข้ามูลค่า 380.84 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (11,955.23 ล้านบาท) ขณะที่การค้าไทย-บารุณ ห้วง ม.ค.-ก.ย.2563 มีมูลค่าประมาณ 287.81 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (9,056.44 ล้านบาท) ไทยส่งออกมูลค่า 96.09 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (2,986.74 ล้านบาท) และนำเข้ามูลค่า 191.72 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (6,069.70 ล้านบาท) ซึ่งไทยเป็นฝ่ายขาดดุลการค้า 95.63 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (3,082.95 ล้านบาท) สินค้าส่งออกหลักของไทย ได้แก่ รถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ ทองแดงและของทำด้วยทองแดง อัญมณีและเครื่องประดับ คอมพิวเตอร์ของเครื่องทำความเย็น ตู้เย็น ตู้แช่แข็งและส่วนประกอบ เครื่องจักรกลและส่วนประกอบของเครื่องจักรกล เครื่องสำอาง สบู่ และผลิตภัณฑ์รักษาผิว เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์ ไม้และผลิตภัณฑ์ไม้ ผลิตภัณฑ์พลาสติก อาหารทะเลกระป๋องและแปรรูปสินค้าที่ไทยนำเข้าจากบารุณ ได้แก่ น้ำมันสำเร็จรูป สินแร่โลหะอื่น ๆ เศษโลหะและผลิตภัณฑ์ เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์ สัตว์น้ำสด แช่เย็น แช่แข็ง แปรรูปและกึ่งสำเร็จรูป ปู และยากำจัดศัตรูพืชและสัตว์ เคมีภัณฑ์ เครื่องประดับอัญมณี เนื้อสัตว์สำหรับการบริโภค เยื่อกระดาษและเศษกระดาษ ผลิตภัณฑ์ทำจากพลาสติก

นอกจากนี้ ทั้งสองฝ่ายตกลงจะเป็นหุ้นส่วนยุทธศาสตร์ว่าด้วยความร่วมมือเกี่ยวกับความมั่นคงด้านอาหารและพลังงานเพื่อชดเชยสิ่งที่อีกฝ่ายหนึ่งขาดไป โดยบารุณแสดงความสนใจที่จะร่วมมือกับไทยในด้านการเกษตรผ่านการทำ contract farming ร่วมกัน ทั้งสองฝ่ายยังบรรลุข้อตกลงจัดตั้งศูนย์กระจายสินค้าไทยในบารุณ เพื่อกระจายสินค้าสู่ตลาดใน GCC แอฟริกาเหนือ เอเชียใต้ และเอเชียกลาง และการเร่งผลักดันการจัดทำ FTA ในกรอบ GCC-อาเซียน แทนการจัดทำ FTA ไทย-บารุณที่ลงนามร่วมกันเมื่อปี 2545 ซึ่งหากประสบความสำเร็จก็น่าจะส่งผลให้การค้าทวิภาคีขยายตัวยิ่งขึ้น ปัจจุบันมีชาวไทยในบารุณประมาณ 8,000 คน ส่วนใหญ่เป็นแรงงานฝีมือและกึ่งฝีมือ และพนักงานนวดสปา ประมาณ 3,000 คน ที่เหลือเป็นชาวไทยที่เป็นผู้พำนักถาวรประมาณ 5,000 คน และคนไทยที่ประกอบกิจการร้านอาหารไทย ช่างทำผม ช่างตัดเย็บเสื้อผ้า นักศึกษาไทย คนไทยที่สมรสกับชาวต่างชาติ สำหรับด้านการท่องเที่ยว เมื่อปี 2562 มีชาวบารุณเดินทางมาไทยรวมทั้งสิ้น 32,123 คน ในจำนวนนี้เป็นผู้ขอรับการตรวจลงตราประเภทนักท่องเที่ยวและผู้ได้รับยกเว้น

การตรวจลงตรา จำนวนรวม 30,239 คน (ลดลงเมื่อเปรียบเทียบกับปี 2561 ที่มีจำนวนรวม 34,160 คน) ขณะที่ห้วง ม.ค.-ก.ย.2563 มีชาวบาห์เรนเดินทางมาไทยรวม 3,114 คน

ข้อตกลงสำคัญ ความตกลงว่าด้วยความร่วมมือทางเศรษฐกิจ การค้า และวิชาการ (3 พ.ย.2544) บันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือเชิงพาณิชย์ (10 พ.ย.2544) บันทึกความเข้าใจว่าด้วยการจัดตั้งกองทุนลงทุนในประเทศไทย (9 เม.ย.2545) บันทึกความเข้าใจว่าด้วยการจัดตั้งศูนย์กลางการค้าและการกระจายสินค้าในบาห์เรน (1 พ.ค.2545) ความตกลงเพื่อส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุน (21 พ.ค.2545) ความตกลงว่าด้วยการจัดตั้งคณะกรรมการร่วมระดับสูง (High Joint Commission) ไทย-บาห์เรน (11 มิ.ย.2545) ความตกลงว่าด้วยความร่วมมือระหว่างสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยกับสภาหอการค้าและอุตสาหกรรมบาห์เรน (31 ส.ค.2546) ความตกลงว่าด้วยความร่วมมือระหว่างเอกชนไทยกับบาห์เรน (22 ก.ย.2547) ความตกลงการบินฉบับใหม่ (26 เม.ย.2549) บันทึกความเข้าใจว่าด้วยการเพิ่มพูนความร่วมมือด้านน้ำมันและก๊าซธรรมชาติ (11 ธ.ค.2550) บันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านสาธารณสุข (24 ม.ค.2551) ความตกลงว่าด้วยความร่วมมือระหว่างสภาหอการค้าแห่งประเทศไทยกับสภาหอการค้าและอุตสาหกรรมบาห์เรน (29 มิ.ย.2552) ความตกลงว่าด้วยการจัดตั้งสภาธุรกิจร่วม ไทย-บาห์เรน (31 มี.ค.2553) บันทึกความเข้าใจว่าด้วยการจัดตั้งคลังสำรองอาหารและศูนย์กระจายสินค้าไทยในบาห์เรน (31 มี.ค.2553) บันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือ ด้านความมั่นคงทางอาหาร การค้า และการลงทุนในผลิตภัณฑ์และโภคภัณฑ์การเกษตร โดยเฉพาะอาหารฮาลาล บันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านการท่องเที่ยว และบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านวัฒนธรรม (14 พ.ค.2555) บันทึกความเข้าใจระหว่างกระทรวงเกษตรและสหกรณ์แห่งราชอาณาจักรไทยกับกระทรวงกิจการเทศบาลและผังเมืองแห่งราชอาณาจักรบาห์เรนว่าด้วยความร่วมมือด้านการเกษตร บันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์กับ University of Bahrain และพิธีสารแก้ไขอนุสัญญาระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรบาห์เรน เพื่อเว้นการเก็บภาษีซ้อนและการป้องกันการเลี่ยงรัษฎากรในส่วนที่เกี่ยวกับภาษีเก็บจากเงินได้ (25 เม.ย.2560) บันทึกความเข้าใจระหว่างสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนกับคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจบาห์เรน (14 ก.พ.2561) ความตกลงว่าด้วยความร่วมมือด้านความมั่นคงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรบาห์เรน (7 มี.ค.2561)

มกุฎราชกุมารซัลมาน บิน ฮะมัด บิน อีซา อาลเคาะลีฟะฮ์

(His Royal Highness Crown Prince Salman bin Hamad Al Khalifa)

ตำแหน่ง	นรม.
ประสูติ	21 ต.ค.2512 (พระชนมายุ 52 พรรษา/ปี 2564) ที่ Riffa บาร์ทเรน ทรงเป็นพระราชโอรสพระองค์ที่ 1 ของสมเด็จพระราชาธิบดีฮะมัด บิน อีซา อาลเคาะลีฟะฮ์ เจ้าผู้ครองรัฐบาร์ทเรนพระองค์ปัจจุบัน กับสมเด็จพระราชินี ซะบีเกฮ์ บินติ อิบรอฮีม อาลเคาะลีฟะฮ์
ศาสนา	อิสลาม (ซุนนี)
การศึกษา	ทรงสำเร็จการศึกษาระดับประถมและมัธยมศึกษาในบาร์ทเรน ก่อนเสด็จฯ ไปศึกษาต่อระดับปริญญาตรีด้านรัฐประศาสนศาสตร์ที่ American University รัฐแมสซาชูเซตส์ สหรัฐฯ และปริญญาโทด้านปรัชญาและประวัติศาสตร์ที่ Cambridge University สหราชอาณาจักร ระหว่างปี 2535-2537
สถานภาพทางครอบครัว	ทรงอภิเษกสมรสกับพระชายาฮาละฮ์ บินติ คูอัยจ์ อาลเคาะลีฟะฮ์ มีพระราชโอรส 2 พระองค์ และพระราชธิดา 2 พระองค์ อย่างไรก็ดี ทรงหย่าร้างกับพระชายาฮาละฮ์ ตั้งแต่ปี 2548 และไม่ปรากฏข่าวสารอย่างเป็นทางการว่าทรงอภิเษกสมรสใหม่ ขณะที่อดีตพระชายาฮาละฮ์สิ้นพระชนม์แล้วเมื่อ 9 มิ.ย.2561 โดยสำนักพระราชวังบาร์ทเรนมิได้เปิดเผยสาเหตุ
ประวัติการทำงาน	
ปี 2535-2538	- รองประธาน Bahrain Centre for Studies and Research (BCSR)
ปี 2538-2542	- รองปลัดกระทรวงกลาโหม

- ปี 2542-2551
- มกุฎราชกุมารแห่งรัฐบาห์เรน โดยทรงได้รับการสถาปนาให้ดำรงตำแหน่ง มกุฎราชกุมาร เมื่อ 9 มี.ค.2542
 - ผู้บัญชาการกองกำลังแห่งชาติบาห์เรน (Bahrain Defence Force) โดยทรง ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว เมื่อ 22 มี.ค.2542
 - ประธานคณะกรรมการเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจบาห์เรน (Bahrain Economic Development Board -EDB) โดยทรงได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว เมื่อ 3 มี.ค.2545
- ปี 2551-2556
- รองผู้บัญชาการทหารสูงสุด โดยทรงได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว เมื่อ 6 ม.ค.2551
- ปี 2556-2563
- รอง นรม.บาห์เรน คนที่ 1 โดยทรงได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว เมื่อ มี.ค.2556
- 11 พ.ย.2563 - ปัจจุบัน
- นรม. คนที่ 2 ของบาห์เรน

เครื่องราชอิสริยาภรณ์

- Order of Sheikh Isa ibn Salman Al Khalifa, 1st class ของบาห์เรน
- Order of Ahmad the Conqueror, 1st Class ของบาห์เรน
- King Hamad Order of the Renaissance, 1st Class ของบาห์เรน
- Order of Bahrain, 1st Class ของบาห์เรน
- Haward Medal, 1st Class ของบาห์เรน
- Grand Cordon of the Supreme Orders of the Renaissance ของจอร์แดน
- Grand Collar of the Order of Sikatuna ของฟิลิปปินส์ เมื่อ 11 พ.ย.2544
- Order of the Liberation, 1st ของคูเวต
- Collar of the Order of Etihad ของสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์

ข้อมูลที่น่าสนใจ

- ทรงก่อตั้ง Crown Prince's International Scholarship Programme (CPISP) เมื่อปี 2542 เพื่อให้ทุนการศึกษาแก่เยาวชนบาห์เรนที่มีความสามารถโดดเด่น ไปศึกษาต่อต่างประเทศเพื่อกลับมาพัฒนาประเทศ
- ทรงดำรงตำแหน่งประธานคณะกรรมการบังคับใช้กฎหมายภายใต้ National Action Charter of Bahrain เมื่อปี 2544 ซึ่งเป็นแนวทางพัฒนาประเทศ ในหลาย ๆ ด้าน
- ทรงดำรงตำแหน่งที่สำคัญทางด้านการเงินอีกหลายตำแหน่ง เช่น ประธาน คณะกรรมการผู้บริหารกองทุน BCSR ผู้บริหารระดับสูงของ National

Resources and Economic Security ประธานกรรมการโครงการ Labor Market Regulatory Market (LMRA) และ Labor Fund (Tamkeen)

- ทรงมีบทบาทผลักดันการส่งเสริมและพัฒนาบาร์ทเรนในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะด้านเศรษฐกิจ การศึกษา สาธารณสุข และคุณภาพชีวิตของประชาชน
 - ทรงโปรดการยิงปืน การดำน้ำ และการแข่งรถ
 - ทรงผลักดันให้บาร์ทเรนเป็นประเทศแรกในภูมิภาคตะวันออกกลางที่จัดการแข่งขันรถฟอร์มูล่าวัน โดยมีการก่อสร้างสนามแข่งรถฟอร์มูล่าวัน (Bahrain International Circuit) กลางทะเลทรายแห่งแรกของประเทศและภูมิภาคที่เมือง Sakhir และจัดการแข่งขันรถฟอร์มูล่าวันที่สนามดังกล่าวเป็นครั้งแรกเมื่อปี 2547
-

บุคคลสำคัญและคณะรัฐมนตรีบาห์เรน

สมเด็จพระราชาธิบดี	King Hamad bin Isa Al Khalifa
นรม. และ มกุฎราชกุมาร	Crown Prince Salman bin Hamad Al Khalifa
รอง นรม. คนที่ 1	Shaikh Mohammad bin Mubarak Al Khalifa
รอง นรม.	Shaikh Ali bin Khalifa Al Khalifa
รอง นรม.	Jawad bin Salem Al Arrayed
รอง นรม.	Shaikh Khalid bin Abdullah Al Khalifa
รมว.กระทรวงมหาดไทย	Lieutenant General Shaikh Rashid bin Abdullah Al Khalifa
รมว.กระทรวงการต่างประเทศ	Dr. Abdullatif bin Rashid Al Zayani
รมว.กระทรวงการคลังและเศรษฐกิจแห่งชาติ	Shaikh Salman bin Khalifa Al Khalifa
รมว.กระทรวงศึกษาธิการ	Dr. Majid bin Ali Al Nuaimi
รมว.กระทรวงกิจการไฟฟ้าและน้ำ	Wael bin Nasser Al Mubarak
รมว.กระทรวงยุติธรรมและกิจการศาสนาอิสลาม	Shaikh Khalid bin Ali bin Abdulla Al Khalifa
รมว.กระทรวงโยธาธิการ กิจการเทศบาลเมือง	Essam bin Abdulla Khalaf
รมว.กระทรวงแรงงานและพัฒนาสังคม	Jameel bin Mohammed Ali Humaidan
รมว.กระทรวงคมนาคมและโทรคมนาคม	Kamal bin Ahmed Mohammed
รมว.กระทรวงการเคหะ	Bassem bin Yacoub Al Hamer
รมว.กระทรวงสาธารณสุข	Faeqa bint Saeed Al-Saleh
รมต.แห่งรัฐด้านกิจการเยาวชนและกีฬา	Aymen Tawfiq Almoayyed
รมว.แห่งรัฐด้านกิจการกลาโหม	Major-General Abdulla Al Nuaimi
รมว.กระทรวงอุตสาหกรรม พาณิชย์ และการท่องเที่ยว	Zayed bin Rashid Al Zayani
รมว.กระทรวงน้ำมัน	Shaikh Mohammed bin Khalifa Al Khalifa
รมต.แห่งรัฐด้านกิจการคณะรัฐมนตรี	Mohammed bin Ebrahim Al Mutawa
รมต.แห่งรัฐด้านกิจการสภาที่ปรึกษาและรัฐสภา	Ghanim bin Fadhel Al Buainain
รมต.แห่งรัฐด้านกิจการสารสนเทศ	Ali bin Mohammed Al-Rumaihi